

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI LAKÁS:

Szechenyi-téren, a hidkaputól kimenet balra a 24. szám alatti ház emeletében.

Megjelen a lap hetenkint 3-szor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délel. Ára évfolyamra 3 ft. o. é. Hirdetési ár: 5 laszós sorért 1-ör 7 kr., 2-ör 6 kr., 3-ör 5 kr. o. é. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik. A nyilvántartási cikkek sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzandók.

KIADÓ-HIVATAL:

Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

(D.) Közéletünk legközelebbi fontos és nagy horderejű mozzanata lesz a követválasztás. Azt hiszszük, hogy e czélra eddig a választási utasításokat a kir. főkörmányszék ki is küldé a hatóságokhoz, a melyhez azonban még mi hozzá nem juthatván, annak taglalásába sem bocsátkozhatunk.

Miután azonban már az általunk is közreadott regalisban az 1848-iki alapelveket a választási qualificatióra nézve a székeket s megyéket illetőleg elfogadva látjuk, s másfelől hiszszük, hogy a városok képviselők is eszközölni fogja a törvényes qualificatiók akadálytalan befolyását: remélünk tehát, hogy a képviselők megválasztása mindenütt illetékes közegek által fog történni.

Tizenhét éve már, hogy politikai életünk halott; nagyrésztben új nemzedék áll ma azok helyett, a kiket a zöldsztal mellől ismer az ország. És így ma a közvélemény inkább azoknak politikai képességéről bír kellő biztossággal, a kik még alkotmányos életünk hosszas pangását szerencsésen túlélve, a bizalom és köztisztület kíséretében öszültek meg.

Ott, hol a választás e harczedettekre esik, a közvélemény választásának sikerére nézve már a személyiségekben kellő biztosságot lel. Más a kérdés ott, hol újcsoportok léptek fel, kik még az ekkorig oly derék előiskolának, a megyei zöldsztaloknak gyakorlatán sem mehettek keresztül. Nagy felelősség nehezedik ezekre, ha magokat netalán jól meg nem próbálták, mert soha az ország képviselőit nem várt akkora feladat mint mostan.

Midőn a képviselői állásnak ez ekkorig alig hasonlítható fontosságára utalunk, ki kell emelnünk, hogy mi nem a kolozsvári gyűlésről szólnunk; de a kolozsvári előzményhez a magyar királyságnak ő Felsége által már kihirdetett köz-országgyűlést oly közel lenni látjuk, hogy e gyűlésen végre is Erdélynek ugyanazon képviselői lehetnek jelen, habár még egy újabb választás retortáján átszűrve, a kik ez előbbi választáson fognak megválasztatni.

És ez az ok, a miért mi a mostan választandó, s így valószínűleg helyőken szintén jóváhagyandó képviselőkre nézve a bekövetkezendő kötelesek rendkívüli fontosságára hivatkozunk.

Maga az erdélyi gyűlés nem sokat követel a megválasztottaktól, alig többet, mint hogy hallgatni tudjanak.

A pozitív törvény oly világos és határozott ítéletet mond ez alkalomra, a mely mellett csak a pusztá versengés és recriminációk tére maradhat felül az észfítogtatásnak, s a szavallati gyakorlatnak.

A feladat könnyű ott, hol az embernek csak egyetlen törvényt kell tudnia, hogy helyét következtesen és jellemteljesen megállhassa, s képviselői köteleseget kifogástalanul teljesíthesse, és valóban az erdélyi gyűlésen már a fels. királyi leiratnál fogva is csak egyetlen törvényt foghat szerepelni, és e törvény csak annyit követel e téren, hogy minden képviselő jól megértse azt; s úgy azt is, hogy törvényt csak törvény által illetékes közeg változtathat meg.

Ha csak e gyűlésre kellene képviselőket küldünk, rábizhatnók akár a kormányra is, hogy válaszszon akárkit a magyar és székely nemzetből, hogy e nemzet közvéleményét tolmácsolja. A nemzet legnagyobbjától legkisebbjéig mindenki meghajol a pozitív törvény előtt, s annak felfogásában nincs közöttünk különbség. Így az erdélyi gyűlésre jöhet képviselőnek akárki; e részben minden eszme összetalálkozik; s nincs oly korlátolt értelem, a mely ne tudná, mit kellend mondania, midőn véleményre felszólíttatik.

De a képviselők rendkívül fontos szerepe ott fog kezdődni, a midőn ők a közös országgyűlésen együtt lesznek.

Nagy idő ez, a mekkorát országunk képviselők soha sem ért, mert nem egyes eszme, nem egyes rendszer, nem egyes személyiség felett fog a kérdés folyni, nem is csak saját ügyeivel kell az ország képviselőinek foglalkoznia; de el kell helyezni külön a magyar királyság belviszonyait, s a belső politikai elrendezés szabadelvűsége,

czélszerűsége s méltányossága által megnyugtani e királyság vegyes nemzetiségeit, megnyugtani pedig kiváltságok nélkül — a mi feletté nehéz kérdés — megnyugtani oly jogegyenlőség által, a melyet senki fictionak ne tekinthessen.

Nincs kétség, hogy itt sok mindenben új alkotásról van szó; hol eszély, erős ítélet s jó distinctiók szükségeltetnek, hogy a mostani eszme-chaoszól fölmerülhető alaptalan vagy talán önző követeléseket, világosan meg lehessen különböztetni a valódi, igaz és méltatható követelésektől. Érvök ellen érvvel, okok ellen okkal, adatok ellen adatokkal kell szembe szállani, ismerni kell a kört, mely rajtunk belül, ismerni azon kört, a mely rajtunk kívül esik; mert a midőn a magyar királyság önmagában elhelyezkedik egyszersmind egy birodalomban, s e birodalommal az európai társadalom rendszerébe kell elhelyezkedni, hol az ő planétai életének s forgásának határa s iránya végzettszerűleg ki van mérve, s ha e körön túl szögleteket, kinövéseket hagy hátra: a mindenség haladó forgása visszalöki s talán egy nagy politikai hulló-essillaggá teszi az egész királyságot.

Ha a királyság belviszonyaiban ily nagy kérdés merül fel, nem kevésbé fontos az, melyet a paritás elvének fentartása mellett is a közös birodalom irányában most definitive kell elhatározni. Ha nagy küzdés vár reánk, hogy a keblbi nemzetiségek közt magunkat érvényesítve őket is érvényesíteni hagyjuk s magunkat megnyugtató, őket is megnyugtató, mekkora elme-él kifejtése szükséges oly viszony elhatározására, mely minket a közös birodalom minden országaival s népeivel testvériesíteni tudjon; s egy nagy közös polgári megnyugóvást hagyjon maga után, hol a császár és király minden koronája s minden népe egy közös naprendszerhez tartozó csillagcsoportozás gyanánt oly biztosan álljon együtt, hogy semmi bolygócsillagzat, semmi újból alakuló s hatalmasodni kezdő égitest azt sarkából ki ne mozdíthassa.

E nagy, fényes és dicső eredménynek, a megválasztandó képviselők szellemi teremtő képességéből kell kifolynia.

Ujra kell alkotni egy ó-királyságot, egy ó-birodalmat az európai felújult társadalom számára; tul, messze tul kell néznie képviselőtünknek a Kárpátokon, sőt tul a közbirodalom határvonalain, akkor is, midőn egyszerű belkérdésről vitatkozand; mert egy nagy alkotmányreformban minden kis szegnek öszhangzásban kell állania a nagy egészszel, mert a lehető tökéletes eredménynek kell előállni akkor, midőn Európa szeme lesz a magyar képviselőre fordítva, s anyni ellenkező érdek fog künnről, bennről összehatni, hogy a világos látkört elsötétítse, s hogy a tiszta igazságot homályos takarja be szemünk előtt. Mert bizonyos, hogy sokan vannak rajtunk belül és rajtunk kívül, a kik nem akarják, hogy Austria a magyar királysággal valóban egyetértsen, s érdekeit s viszonyait helyesen összeilleszthesse, miután világosan látják, hogy ezeknek helyes összeillesztése által a közös birodalom hatalmasabb fog lenni, mint volt akkor is, midőn földirati határa Spanyolországig terjedett ki, s a nagy szétosztásban nagy gyöngesége is rejlett.

És e többszörösen nagy feladat megoldására, királyságunk régi helyhatósági kiváltságai, s külön nemzetiségei miatt, valóban csaknem minden képviselői székben külön önálló erőre, minél erősebb szellemi képességre van szükség.

Ha a nagy általános kérdésekben bizást választhat magának mindenki egy pártzástól, ha itt egyik Apponyihoz, a másik Deákhoz, a másik Tiszához fog inkább csatlakozni, pártfő után menve, kevesebb ismeretekkel is hasznos irányban haladhat; de kérdések merülhetnek föl, melyekkel magok a pártfejek kevésbé ismeretesek, midőn hazánk a mennyi helyhatósági területe, csaknem anyni külön joggal bírt, s institutionnak gyökere még ki nem rothadt a helyhatóságok népének öntudatából, s midőn minden töredék-nemzetiség újabb-újabb követelésekkel áll elé, követelésekkel, melyekben anynyiszor láttuk már meghamisítva magát a történelmet.

És ha még ez akadályok is le lesznek küzdve, magában az elvek gyakorlati alkalmazásában a végleges szervezés-alapok végrehajtásában mekkora szükség van a képviselők józan ítéletére, országot, népet és egyén isméretére, mennyi fáradság, ismerkedés, véleménynyilvánítás, tevékenység vár reájok, s mekkora köteleseknek nem elősegíteni, de fejét törni a nepotismusnak; helyére segíteni fokozata szerint az érdemet, rendre utasítani a charlatanariat; mert a magyar királyságnak, mely három század óta külön háztartásra szakadva, egymásnak legbensőbb körülményeit csak távol figyelemmel kísérte, egységes egészzé, s így jó alkotmányos erőben megállhatóvá kell lennie, e czélra minden erőnek összemunkálása szükséges, s ha e ponton az erdélyi képviselőnek is nagy mérvű feladatára gondolunk, határozottan megvárhatjuk, hogy a követségi állásból senki se csináljon magának ambitio-kérdést, sőt inkább azt fontolja meg, hogy ez a legnagyobb munkásság, erő kifejtés, és a legteresebb polgári kötelesség kérdése.

Meg vagyunk ennél fogva győződve, hogy Erdélyben nem lesz egyetlen mélyebb belátású és megfontoló ember, ki maga lépjen fel, s magának követelje a nagyobb erő, és képesség érdemét; itt a hatóságok értelmességének kell kiállítani a követjelöltek, és közvéleménye által fedezni azon kitünhető erőtlenséget, a mely a bekövetkezendő nagy kérdések irányában csaknem minden egyénnél kisebb-nagyobb mérvben nyilatkozhatik.

A kérdések sokkal komolyabbak, hogysem a követek megválasztásával játékot lehetne űzni; s a képviselőkre sokkal nagyobb feladat vár, hogysem akárki is biztosan méréselhetné magáról állítani, hogy feladata megoldásához elég erővel és készütséggel bír. Ezért mondtuk, hogy e pálya nem ambitio, hanem a legteresebb hazafi kötelesség kérdése; s ezért hiszszük, hogy a valódi megfontoló, s a körülmények és idők horderejét s követeléseit megbírálni képes fejek nem vágyhatnak a követi állomásra, hanem felszólítatva a közvélemény által, elébe mennek a rájuk bízott nagy feladatnak, s a tudás, meggyőződés, és józan ítélet alapján odavetik erejüket mások erejéhez, melyből a törvényhozás iránya s szelleme fog megalakulni.

Kívánatos tehát, hogy a hatóságok értelmisége a képviselők nagy feladatának megfontolásával állapodjék meg jelöltjein, félretvetve a barátságot s pajtáskodást, félretvetve az apró helyi vagy rendi hiúságot keresse meg, ha feltalálhatja, a szellemi képességet, az alapos ismereteket, és a biztos politikai jellemet.

Erdélynek viszonyai most fognak a közös királyság viszonyaival összeillesztetni, s mi csak azon óhajtasunkat fejezhetjük ki, vajha a közvélemény ítélete elég józan legyen arra, hogy az erdélyi képviselőt észereje s szellemi tulajdonai által megfelelni képes legyen azon fontos, és bizonyára küzdelemteljes feladatnak, a mely reá vár.

A bekövetkező választás kérdésében a felséges királyi főkörmányszéktől Kolozsvár városához következő — a többi városokéval összhangzó — leirat s utasítás küldetett meg:

Ő császári és apostoli királyi Felsége, Erdély nagyfejedelem és székelyek Ispánja, legkegyelmesebb Urunk nevében.

Kolozsvár sz. kir. város nemes Tanácsának. Meltóztatván ő császári királyi apostoli Felsége folyó évi Szent Mihály hó 1-ső napján 3853. 1865. udvari szám alatt kelt kegyelmes királyi leiratánál fogva Erdélyi Nagyfejedelem és székelyek Ispánja legkegyelmesebb Urunk nevében. Meltóztatván ő császári királyi apostoli Felsége folyó évi Szent Mihály hó 1-ső napján 3853. 1865. udvari szám alatt kelt kegyelmes királyi leiratánál fogva Erdélyi Nagyfejedelem és székelyek Ispánja legkegyelmesebb Urunk nevében. Meltóztatván ő császári királyi apostoli Felsége folyó évi Szent Mihály hó 1-ső napján 3853. 1865. udvari szám alatt kelt kegyelmes királyi leiratánál fogva Erdélyi Nagyfejedelem és székelyek Ispánja legkegyelmesebb Urunk nevében. Meltóztatván ő császári királyi apostoli Felsége folyó évi Szent Mihály hó 1-ső napján 3853. 1865. udvari szám alatt kelt kegyelmes királyi leiratánál fogva Erdélyi Nagyfejedelem és székelyek Ispánja legkegyelmesebb Urunk nevében.

választása az 1791-dik évi XI-dik törvényzikk szabályai értelmében, minden a tisztelt kegyelmes királyi leiratnál fogva jelenleg választási joggal felruházottak meghívása mellett, a fenforgó viszonyok által igényelt gyorsasággal eszközözendő levén; mire nézve a szükséges utasítás innen mai napról és jelen szám alatt az azon nemes törvényhatóság előjárójához leküldetett.

Az erdélyi királyi főkörmányszéknek Kolozsvárt sept. 12-kén 1865. tartott üléséből.

Crenneville. Schreiber.

Ő császári és apostoli királyi Felsége, Erdély nagyfejedelem és székelyek Ispánja legkegyelmesebb Urunk nevében.

Kolozsvár szabad kir. város nms. tanácsa elnökének.

Meltóztatván ő császári királyi apostoli Felsége folyó évi Szent Mihály hó 1-ső napján 3853. 1865. udvari szám alatt kelt kegyelmes királyi leiratánál fogva Erdély Nagyfejedelem és székelyek Ispánja legkegyelmesebb Urunk nevében. Meltóztatván ő császári királyi apostoli Felsége folyó évi Szent Mihály hó 1-ső napján 3853. 1865. udvari szám alatt kelt kegyelmes királyi leiratánál fogva Erdély Nagyfejedelem és székelyek Ispánja legkegyelmesebb Urunk nevében. Meltóztatván ő császári királyi apostoli Felsége folyó évi Szent Mihály hó 1-ső napján 3853. 1865. udvari szám alatt kelt kegyelmes királyi leiratánál fogva Erdély Nagyfejedelem és székelyek Ispánja legkegyelmesebb Urunk nevében.

E követválasztás uraságod, mint városi előjáró, vezetése alatt a régebb és jogosult választók által és a legfelsőbbleg meghatározott census szerint választási joggal felruházottaknak is közbenjöttével a szokott módon történevény meg, ennek kerésküldetése tekintetéből felsőbb meghagyás következtében uraságod alkalmazkodás végett a következőkre figyelmeztetik:

1) Mind az 1791-dik törvényzikk nyomán kifejlesztett régebbi törvényes gyakorlat nyomán, mind pedig az összehívó kegyelmes királyi leiratban meghatározott censusnál fogva a választásban való részvételre jogosítottak a választási jogot személyesen gyakorolják.

2) A jogosult választók a mellékelt minták szerinti jegyzékbe összeírandók.

3) A városi képviselőtestület közbenjöttével annak kebeléből az összeírással megbízandó anyni albizottmány veendő fel, a mennyi az összeírások lehetőleg gyorsítandó megtételére szükséges.

4) A választásra a legfelsőbbleg meghatározott censusnál fogva jogosultak összeírása alapjául az 1864 dik évi adótabellák szolgálnak, melyek kivánatra az illető adóhivataloktól használat végett kiszolgáltatnak. Az összeírásban az ily választók nevei után egy külön rovatba azon összeg is, — a mennyit adójk — a fej- és pótlékadón kívül — teszen, beirandó.

5) Az összeírás két példányban szerkesztendő és elkészítendő.

6) Az elkészült összeírás hivatali helyen közmegtékinthetésre kiteendő.

7) A felszólamlások (reclamatik) megtételére legalább is 48 órai határidő kitéendő, mit a helybeli szokás szerint közhírré kell tenni.

Az utólagos felvétel iránt, vagy pedig valamely nem jogosult történevet beírása ellen lehető felszólamlások beveendő és a fenebbi határidő letelte után az összeírás a netaláni felszólamlásokkal együtt uraságodnak azonnal kézbesítendő.

8) Uraságod az összeírás mindkét példányban a tett felszólamlásokra való tekintettel a városi képviselőtestület kebeléből alakított külön vizsgálóbizottmánnyal megállapíttatja.

9) Az így rendezett összeírás ezen királyi főkörmányszékhez verificálás végett a netaláni felszólamlásokkal együtt azonnal felküldendő.

10) A királyi főkörmányszék azok felülvizsgálata után az összeírás egyik példányát a választás megtétele eszközése végett visszaküldi, melynek vétele után a választók választási jogosultsági jegygyel ellátandók.

11) A választás megkezdése idejéig uraságod, mint városi előjáró határozta meg; önként értetődően, mikép ezen meghatározott idő a királyi főkörmányszékhez előre bejelentendő.

12) A netaláni rendtelenségek és csendháborítások kiküldése tekintetéből gondoskodni kell, nehogy ugyanazon egy időben igen sok választó toljalon össze.

A követválasztás az 1791-ik évi XI. törvény-

ezik nyomán alkotmányosan gyakorolt szózatolással, s ennél fogva nem felkiáltással véghezvendő, a szózatokról pontosan felveendő és hitelesítendő jegyzékek mellett.

13) A választások véghezvitelére vonatkozó minden intézkedések és eljárások a lehető legnagyobb gyorsasággal eszközözendők, köteles leírásod a netaláni igazatásokat és tüneményeket határozottan megakadályozni, s az ilyenek előidézésére teendő kísérleteket megelőzni, s általában a csend és rend fenntartására felelő terhe alatt szigorúan örködni.

Az erdélyi kir. főkörmányszéknek Kolozsvárról, szeptember 12-én 1865. tartott üléséből.

Crenneville.

Schreiber.

Lapszemle.

A hivatalos „Wien. Abendpost“ a császári manifestumot commentálja, a mely annál nagyobb érdeklődéssel bír, mert ebből a kormány irányát s szempontjait ismerjük fel. Az említett cikk egyebek közt így ír:

„A császári patens, mely a birodalmi képviselőtől szóló alaptörvény hatályát megszünteti, megjelenvén, Austria alkotmányos állapota új kifejlődési phasisba lép.

„A febr. 26-ki patensben kijelölt képviselői formák valósíthatatlansága felől ma már senki sem kétkedhetik. Éppen ily világos, hogy a korábbi állapot a birodalom főállásának veszélye nélkül föl nem tartható, miután a népek jogát alapjában fenyegeti.

„Ezen állapotnak véget kellett vetni. Mily ut maradt nyitva?

„Az előbbi utat bátran elhagyni kell tekintetünk. Ellenkezésképpen az állambölcsességel s a leggyöngédebb jogfogalmakkal, ha a birodalmi képviselőtől szóló törvényt a magyar korona alá tartozó országokra erőszakolnánk, s ha ezen országok ösi jogai, miket a febr. patens követő császári káziratok, sőt maga a patens is (II. szikk) megerősít, egyszerre hatalomszóval vagy erőszakkal mellőztetnének. Az ily eljárás a helyett, hogy megoldaná az alkotmány-viszályt, inkább csak újabb villongásokra adna okot.

„A második ut, hogy kísértünk meg a kiegyezkedést a magyar és horvát népképviseléssel. Hogy ezen ut célra vezessen, akkor az első feltétel, hogy az ut mindkét részről szabad és nyitott legyen. Mert ha oly utra térünk, melyre a másik fél lépni nem akar, akkor az előzékenységgel, találkozás, és kiegyezkedés lehetlensége válik.

„Erre az első lépés: hogy az oct. diploma és febr. patens a magyar és horvát országgyűlés elé terjesztésük elfogadás végett. Ezzel már el van ismerve ezen országok joga, hogy szabadon nyilatkozhassanak ezen okmányok elfogadására, félrevezetésére, vagy módosítására fölött.

„Azonban jogilag képtelenség volna, hogy egy törvény, melynek ereje az egész birodalomra kihat, oly jelleggel bírjon, hogy az egyik rész elé elfogadás, félrevezetés vagy módosítás végett terjesztésük elé, míg a másik részen a törvény kötelező erővel bír.

„Az ily felfogás a kiegyenlítés minden útját azonnal ketté vágja: mert nem kívánhatjuk az egyik féltől, hogy oly törvényt tárgyalásába bocsátkozzék, melynek kötelező ereje mindkét félre nézve előlegesen ki volna mondva.

„Az ellenvetés, hogy e törvény kötelező ereje a birodalom egyik felében, nem gátolja a másik fél által megkezdendő tárgyalást, miután a febr. patens, maga is kijelöli azon utat, melyen a módosítások eszközölhetők: semmi alappal sem bír.

„Igaz, hogy a febr. alaptörvény kijelöli a módosítás eszközlésének útját, de egyszerűsége megmondja, melyik azon organum, mely ezt teljesítheti. Ez nem más, mint a Reichsrath. Azonban az alkotmány által ezen illetőséggel felruházott hatóság, valóságban nem létezik, mindaddig, míg Magyarország és Horvátország be nem küldte követéit. Ezek nélkül pedig a Reichsrath, mint az egész birodalom Reichsrathja, csak fictio.

Tehát a birodalom képviselőt megadó alaptörvény lehetlenséggé vált, s az alkotmányos állapot felé már az előlépést is lehetlenné teszi.

„A febr. alaptörvény megszüntetése azonban nem foglalja magában, a birodalom alkotmányos jogainak megsemmisítését. A febr. patens különben sem egyedüli alkotmány-oklevele a birodalomnak. Ide a régebbi alkotmány-törvények is tartoznak. Bizonyítja azt a tény, hogy éppen most bivatnak össze az országgyűlések az egész birodalomban. A mai manifestum is újra biztosítja a népek közreműködési jogát a törvényhozásban.

„Az alaptörvény feltüggesztésével egyszerűsége a szűkebb Reichsrath hatályának megszüntetése is együtt jár. Az alaptörvények csak egy Reichsrathot ismernek. A szűkebb Reichsrath nem külön képviselő testülete a Lajthán ineni tartományoknak, hanem a teljes Reichsrath egy része, mely csak addig létezik, míg a teljes is megvan. Jogilag lehetlenség tehát a teljes Reichsrath hatályát megszüntetni úgy, hogy a szűkebb Reichsrath azért még fennmaradjon. — Ezen testület fenntartása csak egy újabb fictiohoz hozna létre, s nem bírna az alkotmányból vett alapokkal.

„Ilyen fictiokat már eléggé volt alkalmunk élvezni. Ezen fictio vezetett mindnyájunkat azon állapotba, hogy a császári manifestum szavai szerint már minden nép joga alapjában fenyegetve lett. Szomorú jele volna az elvakultságnak, hogy a császári kormány, a midőn valódi alkotmányos mű alapjait akarja felépíteni, azon kezdené dolgát, hogy újabb fictio-t állítson fel.

„Ő Felsőge biztosította népei számára az alkotmányos állapotot; a császári szó ma csak az akadályt hártja el, mely a megoldást eddig gátolta. A pálya szabadabbá tételt, a követendőt ut ki van jelölve. Hogy mennyire tisztelve van a legitim jog és alkotmányos elbizonyítják azon események, melyek a keleti királyságokban az alkotmányos kérdésben feltűnnek: ez mutatja, minő szellem vezérli a császári kormányt ez ügyben.“

Kül- és belföldi levelezés.

Belső-Szolnok. Dézs, sept. 24.

Megyéink mai nap nagy változás, mondhatni újraszülés napját érte. Alkotmányos főispánunk Wéér Farkas ő méltósága illetékes székét újból elfoglalta. A megyei birtokosság színe s az összes hazafias érzelmi értelmiség a casino nagy termében összejövén, gróf Bethlen Sándor volt alkotmányos főbíró vezérlete alatt tömegesen ment forrón szeregett és tisztelt főispánunk lakházához, üdvözlését s hazafias örömet az új változás fölött kifejezendő. Gróf Bethlen érzelmes és hazafias szónoklatban kifejezte, hogy lovas bandériummal kell vala a megye szélén fogadnunk, de a keserves rendszer szoros tartama alatt gyalog maradtunk. Szinben, szívben és elvben mindamellét nem változtunk, s kézsek vagyunk ő méltósága mellé sergelni s életre, halálra — ismert alkotmányos vezérlete mellett — megmaradni. Óhajtott, hogy e megyét megszakadás nélkül az alkotmányosság biztos és megnyugtató révpartjára vezethesse, s veltünk éljen és haljon. E beszédet háromszoros barságy éljen és haljon, s minden szem ragyogó örömmel és hálával tekintett 1848-ból kinevezett főispánunkra.

Wéér Farkas ő mltga a megye összes birtokosságának és értelmiségének üdvözlésére megtartott s kimerítő alapos beszédben válaszolt. Elmondá: hogy a multból megszokta, hogy őt, ki nyilvános életét e megyében kezdte, a birtokosság nem conventionalis udvariassággal, de a bizodalom nemes érzetével vegye körül, s jelenben is bizodalom nyilváníthatás szemléli a megyei birtokosság üdvözlésében. Most harmadszor foglalta el főispáni székét s reméli ő felsége ünneplésére ígéréte és nyilatkozata után, hogy annyi válság és hanyattatás után, hazánk alkotmánya és szent István birodalmának autonómiaja sértetlenül s köz megelégedés szerint helyre fog állítani. 1861-ben visszalépett a tisztikarral, mert akkor abszolút célokra akarta a kormány felhasználni. Most azonban ezen kormány megbukott s ő Felsőge belátta, hogy Magyarországgal az alkotmány alapján ki kell békélnie s ez uton a birodalom hatalmi állását biztosítani. Meglehet a megyei élet egy darabig teljes legitimitással nem fog helyreállítani. Ugy vagyunk, mint ki pocolyába esett, míg más ruhát nem eszél, ha kijött is onnan, sárosan marad. Az országgyűléstől azonban minden jót vár, s kívánja, hogy a megye az országgyűlés teendőit ne praecoccupálja. Végre a megye ismert bizalmát továbbra is kikérte, s ígérte: hogy a megyei bizotmányt egy-két nap alatt összehívja, hol az országgyűlést összehívó rendelet fel fog olvastatni, s egyéb teendőiről is értekezni fognak.

Délután 1 órakor 48 megyei s városi birtokos a Persa kávéházban közbeidőre gyűlt össze, hol Torma István, 48-beli követ, főispánunkért lelkes felkészítést tartott, s kívánta, mint az arany a tűzbe a salaktól, ő mltga is minden salaktól mentől előbb megtisztuljon, mit Timbus István, román nemes és birtokos, azon hasonlattal egészített ki: hogy ő mltga az alkotmány élőfáját a hernyóktól mentől előbb tisztítsa meg. Ekkor Berzenzei Miklós indítványára Torma Károly vezérlete alatt 4 tagból álló követség nevezetett ki, kik ő mltgának e felkészítésekét megvívják. Mit is ő mltga meglepetéssel és örömmel fogadván, kijelentette: nemes érzésekkel ohajt összeolvadni. Ezután több lelkes felkészítés történt. Torma Károly, Bethlen Sándor, Medgyes Lajos, Gajzágó Salamon, Betegh Kelemen, Dézsi Károly, Simai Gergely stb. által, miket a posta indult a miatt ez uttal nem közölhetek. Csak annyit érintek, hogy Torma Károlyt, mint leendő egyik követünket, közlekedéssel elvittük. — Ezután gyakrabban írok, ha a szerkesztőség elfogadja. Zömlén.

Torda, sept. 23.

Ez uttal Tordamegye kormányának alkotmányos főispánja B. Kemény György ő mltga általi átételére vonatkozó tudósítom. Mi megszoktuk ő mltga egyéniségében az alkotmányos szabadság, a fölvilágosult szabadelvű hazafiság tántoríthatlan hű képviselőjét szemlélni; megszoktuk ő mltga tisztelt személyéhez a főispányi székben kötni hazánk szabadság-ügyének szerencsés fordulatát: azért örömmel néztünk a nap elé, melyen ő

mltga Tordára, a megye főhelyére, a megye kormányát átveendő bevonul. S ha a nép és hatóságok ennek idejéről előre értesülve levének, a tömeges fogadtatási ünneplés nagyszerű decoratival el nem marad. De ő mltga ezt, s ezzel kapcsolatban lenni szokott minden tüneményt kikerülendő f. hó 13-kán este városunkba véletlen érkezett meg. S más nap délelőtt a megye kormányzatát a volt administrator mltgs Züllich István úrtól személyesen átvette a központi tisztek jelenlétében, ezeknek kijelentvén: hogy további intézkedés minden úgy marad, a mint volt. Elbűcsözött az administrator úrtól; s kijelentette, hogy ő mltgának fájna, ha az administrator ur hivataloskodása folytán netalán általa megbántatott volna, s most annak érzetét vinné magával. Kérte, hogy ha netalán ilyesmiere okot szolgáltatott, azt feledni sziveskedjék. Az administrator ur szintén elbűcsözött, figyelmeztetvén a jelenvolt tiszteket kötelességük pontos teljesítésére; és hogy ne feledjék, miként a fejedelem és a haza közös szolgálatában állanak; kiemelvén egyszerűságot, hogy ő mltga a rendszer szigorát annyira kívánta enybiteni, a mennyire hivatali állásával megferhetett. Ezzel főispány ő mltga rögtön elutazott Kolozsvárra.

Igy elfoglalva levén, s az nap el is utazván, a város és megye ő mltgának ismét nem tiszteleghetett.

Folyó hó 16-kán ő mltga vissza érkezett. Délután tisztelgett a városi tanács számos értelmiség és polgárság részvételével. Melyhez ő mltga a következő beszédet intézte:

„Tks főhadnagy ur, tisztelt urak! Köszönöm a szives üdvözlés, köszönöm a személyem iránt kifejezett bizalmat. Nem élek tán vissza az önök türelmével, ha csaknem három évi távollét után önök között megjelenve először is a helyzetet jellemzem. Óhajtom, hogy önök és önök által mások is nézeteimről legyenek értesülve.

Mire említsem fel, hogy 17 év alatt mennyit szenvedett az ország, mennyit szenvedtünk mi egyesek?

Nem említem, hogy nemzetünk nem volt soha nagyobb, mint némaságában; nem volt nemesebb, mint szenvedései között.

Kinek köszönjük, hogy a kétségbeesés véghatáránál egy szebb, egy jobb jövő reményteljes napját éljük ma? Ezért kinek tartoznánk balával másnak, mint a cs. kir. Felsőge? Ő cs. kir. ap. Felsőgeének ennyi atyai jósága, ennyi államférfi bölcsesége minket mindnyájunkat a legőszintebb hálára kell hogy kötelezzen.

Legyünk a magas kormány iránt bizalommal, támogassuk intézkedéseit teljes erőnkkel; engedjünk időt, hogy rendszerét vihesse keresztül, nem zavarván azt idő előtt, bár teljes és jogos kívánalmak sürgetésével.

Engedjék hinni t. urak, hogy Tordavárosnak értelmesei mindnyájan megértettek, és mindnyájan fognak engem támogatni. Legyenek a t. urak meggyőződve, hogy a férfias mérsékletben több erő, több józan hazafiság van, mint a tulzásokban. Minden gondolatlan szó, minden éretlen nyilatkozat ellenségeink kezében megannyi fegyver, melyet ők azonnal ellenünk fognak fordítani. Ilyen botlást követni el, nem hiba, de bűn lenne.

Újból és ismét köszönöm a szives fogadtatást, és a személyem iránt nyilvánított bizalmat.“

Folyó hó 18-án ő mltga fogadta a szolgabírákat, kiknek példákkel világoztotta: hogy a szolgabírák rendelkezése nem a hosszadalmas írásos eljárás, mely miatt a közigazgatás legstírgetősb érdekei rendszerint későn, s mivel nem maguk idejében, tehát roszul is igazíthatatnak, a mellett ott, a hol egyesek úgye forog fenn, mindenkor terhes, a haza jelen kimerült anyagi állapotában legterheesebb költségeket von maga után, hanem a szolgabírák buzgalmatól, erélyes, gyors, okos eljárásától függvén nagy részben a megyei igazgatás gépezetének szabályszerű működése, a tks uraktól, mint szolgabíráktól, kevesebb írást s több tényét és a költségek meggazdálkodását veszi igénybe. Politikai multjokkal nem bibelődik; de elvárja a közszolgálat pontos teljesítését. Ezzel egyes, a szolgabírói hivatali körbe eső tárgyaknál alkalmlilag intézkedett.

Ez nap délben főispáni ebéd volt a gr. Mikó Imre ő nmlga szállodája nagy termében. Melyre hivatalosak valának a megyei tisztség tagjai, összes városi tanács és törvényszék, helybeli papok, megyei fő- és alorvos, mérnök és kevés magánzó a tordai értelmiségből, kik között látható volt Puhl Ignác, érdemes hazánkia, kilépvén magányából, hogy miután most nem karddal a vérmezején, hanem a törvényes téren védjük ő alkotmányunkat, a haza szabadság-ügyét itt jellemmel, elszánt hazafi akarattal védje. Volt még a polgárokból is néhány hivatalos.

Ebéd folytán főispán ő mltga poharat emelt ő Felsőge, a nagy szívű fejedelem, hosszú, boldog életért. Kívánván, hogy becses élete az emberi élet legmagas korát érje el. Mire az asztal népe háromszoros lelkesült éjben nyilatkozott. Erre rögtön sietett Miklós Miklós ő Felsőgeért Felsőges királynőnkért poharat emelni, ki osztózik a dicsőségben, felséges férje utóbbi nagy elhatározását illetőleg. A pohárköszöntések megkezdődvén, miután „in vino veritas“ és a jelen voltak hangulatának kifejezését láthatni bennök, nem tartom fölölsegesnek szintén följegyezni.

Főjegyző Nagy Miklós poharat köszöntött főispán ő mltgára. Ezután poharak köszöntettek báró Kemény Ferencz és gróf Mikó Imre ő nmlgokért; s minthogy a szerencsés véletlen úgy bozza, hogy gróf Mikó ő nmlga Tordán átutazván, egyik szomszéd-szobájában b. Apor Károly királyi táblai elnök ő mltgával jelen volt. Főispán ő mltga indítványára: miszerint egy küldöttség vigye meg ő nmlgának felkészítésünket, csaknem az összes asztal népe fölállt, és tömegesen ő mltga vendégszobájába zárandokoltunk, tiszteletteljesen tudatván ő nmlgával becses életeért kifejezett közkívánatunkat. Mire ő nmlga finom, nemes modorban felelt, megköszönvén a kegyeletes érzelmeink kifejezését.

A mi ezután jön, a mintegy második szakaszt képezi a banquet-nek. Pohárköszöntéssel elteltük gr. B e l c r e d i államminister ő nmlgát. A finom diplomáiban rendkívüli tüneményként rejülő mély hazafiság megszemélyesítője, az ősz Eszterházi család méltótudója gr. Eszterházi Mór tárcza nélküli minister ő nmlgát, a magyar főkanzellár gr. Majláth György ő nmlgát, jelenben erdélyi főkörmányszéki elnök gróf Crenneville Lajos ő nmlgát, ideiglenes erdélyi kanzellár gr. Haller Ferencz ő nmlgát s kir. táblai elnök báró Apor Károly ő nmlgát, a nagy főpap Haynald Lajos ő nmlgáért. És poharat emeltünk a haza bölcséért, ki a maga egyszerűségében a legnagyobb, Deák Ferencz ért.

Alig kell mondannunk, hogy ezen köszöntéseket lelkes éljenések követték. Ezután Szabó Lajos egy nagy államtényért emelt poharat, melyért, ha rendes viszonyok között élénk, most felkészíteteni értetlen, valóságos absurdum lenne. Mert 17 év előtt bevégzett levén már, azt csak a hazánk fölött megnehezedett sors keze törhetne föl. De mi úgy látszik nagyon is gyakorlati nép kezdünk lenni, a most birneves gyakorlati angol nép a 13 dik században tanulhatott volna mi fölünk. Mi azon tul teszünk. Tudva van nyanyis, hogy a II. Endre magyar király által 1222-ben kiadott diplomával egy időben költ angol „magna charta“ az angol szabadság ezen palladiuma csak ötven év mulva léptethetett, miután meghozatott, életbe. Az angolok tanulhattak volna fölünk. Mi hogy előbb léptethessük az unioi életbe, mintsem még ötven évig várakozzunk, a már meghozott a törvény minden kellekeivel bíró törvényt másodsor erősítjük meg törvénykönyvünkben. Am legyen! csakhogy valósággal és soha többé föl nem törhetőleg legyen! Ezen nagy kérdés annyira fel van minden oldalról derítve, annyira megvitatta, hogy új eszmét ebben mondani nem lehet. De a hosszas társalgások eredményét a következőkben lehet constatálni, hogy az jogosult; Erdély népeire nézve az állami lét egyedüli föltétele; a magyar királyság fölvirágzása s erejének tényezője; s miután egy kibékült alkotmányos Magyarország nélkül azon kapcsolni fogva, mely közte és a birodalom között a practica sanctio alapján létezik, ez utóbbi nagy hatalmi állását az európai nemzet-családban meg nem tarthatja, ez utóbbira nézve szintén nemcsak hasznos, hanem szükséges államtény. Kívánja: hogy az elkülönített elemeiben nem szent háromság Magyar, Erdély és Horvátország az unio hervadhatlan kapcsolatánál fogva egy politikai szent egységben consolidált állammá egyesüljön!

Szolgabíró Moga László felkészítette a nemzetiségek egyetértése s a kölcsönös bizalomért, mint azon tényezőért, mely nélkül a haza föl nem virágozhatik, népe boldog nem lehet. Erre vonatkozólag bizonyos pontokat állított fel.

Erre a mltgos főispán ur így válaszolt: maga is azt hiszi, hogy bizalom nélkül egyesülni, s egyesült erő nélkül a közös népeire nézve a munkálni nem lehet. De ez mind addig elmélet és szép szó marad, míg a bizalom tényleges közeledése a csatlakozásban nem nyilvánul. Míg a széthúzó elemek nem csoportosulnak. Pedig nem kell feledni azt, hogy az erő is, ha elkülönítve áll, értetlen, gyöngye, parányon válik, mely sem magán segíteni, sem a közügyet előmozdítani nem alkalmas.

Folyó hó 26-kára főispán ő mltga értekezletet hívott egybe a kezdet fölötti eszme cserére, s annak véleményének meghallgatására. Sz. L.

Hazai intézetek

Az erdélyi gazd. egyesület által a sétatéren rendezett állat-kiállításon sept. 23-kán díjt nyertek:

1. Harmad éves bikával Hincz György 2 aranyat.
2. Másod éves bikával Daróczy János zseiből földmives 4 aranyat.
3. Ugyancsak másodéves bikával Daróczy János 1 aranyat
4. Harmad éves tinóval Szentgyörgyi József 1 aranyat.
5. Másod éves tinóval kolozsvári földmives Szabó István 2 aranyat.
6. Ugyancsak másodéves tinóval Szabó István 1 aranyat.
7. Tejelő bivalylyal Lévi Sámuel 8 aranyat.
8. Tejelő tehénnel Pataki Mihály 8 aranyat.
9. Egy fél angol faj kövér sertéssel Ákonecz János 6 aranyat.
10. Lovosi-féle fejér mangalicza kövér sertéssel Macskási Antal 3 aranyat.

11. Tisza-féle kővér sertéssel Pap József 1 aranyat.

12. Egy négy éves fejér mangalicza koczával Macskási Antal 4 aranyat.

13. Fejér mangalicza koczával Tisza László 1 aranyat.

14. Másfél éves fejér mangalicza kannal Tisza László 4 aranyat.

15. Szalontai-féle veres kannal Tisza László 4 aranyat.

8 díj visszamaradt.

A kolozsvári záloghitel intézet részvényei nagy és gyors kelendőségnek örvendenek. Kedvező jelenségek mondhatjuk ezt, mert ebből látszik, hogy hazánkban is érték a hitel-pirop, s részvények fontosságát, és az anyagi előmenetelre való fő befolyását. A záloghitel-intézet ezer kétszáz forintos részvényt bocsátott ki, a mely tíz hó alatt öt részletben fizetetik, s a befizetett összegek hat százaléka garantírozva van; az tizlet természetéhez képest azonban 10-12 százalék nyemreményre számíthatnak a részvényesek. Most szóban forog, hogy M. Várárhelyre ezen intézetnek egy fiókja állítsák, a mi az ottani pénz, és hiteltforgalmat szintén élénkítend.

Különfélék.

* A kolozsmegyei bizottmányi gyűlést báró József Lajos főispán a jövő hó 6 kára hívta össze. A gyűlést valószínűleg a redout-teremben fogják megtartani. A mint sejtjük ez lesz az első választmányi ülés, s a közönség nagy érdekléssel vár eredményére.

* Tegnap a löverseny terén nagy tüzérési gyakorlat volt az újabb szerkezetű vörösövi ágyúkkal. A tüzérség nagy ügyességet fejtett ki, lövései biztosak voltak, 48 lövésből alig 3-4 tévesztett irányt. A cél-tábla a gyakorlat után teljesen szét volt forgácsolva. A gyakorlaton sok néző volt jelen a tiszti karon kívül.

(Necrológ.) Szilasy Ferencz a brassyói rom. kath. főelemi tanodának 4-dik osztály tanítója e hó 13-án délután 3 órakor a tanóra alatt, szélhűtés következtében, élte 55 dik évében, közmelegletűnkre jobb létre szenderült. Hátrahagyott nőjének és fiának, úgy szintén a számos rokonainak lelkei fájdalmas érzés tölti el; őszintén gyászolják kollégái s barátjai. Lankadaltan türelmelem faredott ő a kizdelmek hazájában, hogy az édes öntudat és a tulvilági jutalmakat — a tanítók e rendes jutalmait — elnyerhesse. Három évtizeden át iparkodott a boldogult számtalan tanítványaiban felkeltetni a Teremtőbeni hitet, reményt s bizalmat, s bennök fejleszteni azt, mi az embert valóban emberré teszi. Bevégezte váratlanul a mily magasra, oly nehéz tövises pályáját! Az iránti tisztelőnek fényes bizonyosságát tüntette ki a gyászmenetel megjelent minden rendű és rangú férfiak nagy száma, az összes kath. tanodák ifjúságával egyetemben.

Béke poraira!

R.

* Mindazok, kik az „Aranykeresők vagy gambuczinok” című műre előfizetési felhívásokat kaptak, s kiknek e műre előfizetni szándékuk, ezenel fölkeretnek izeik bektildésére, mert a mű első izei már kijöttek sajtó alól. — Kolozsvárt, 1865. szeptember 27.

Vajda Victor.

* Austria és Poroszország között új vitás kérdés merült fel a Lauenburgért fizetendő összeg átadása alkalmával. Az austriai kormány ugyanis a dán rigsdaler-t 22³/₄ a porosz pedig 22¹/₂ ezüst garassal számítá. Austriai részről végre a porosz számítás, további kielégítés fentartása mellett elfogadott s Bécsből jelentik, hogy Berlinből e hó 19-én 3750 db zacskó érkezett oda tallérokban. Minden erszényben 750 frt volt; tehát az egész összeg 2 millió 812,500 frt. E pénz a központi állampénztár pénzébe helyeztetet el.

* Almásy Pál két havi szabadság-ideje, melyet megrongált egészsége helyreállítása végett (fürdőn tölthetése nyert, a napokban lejár. Vajjon kegyelmet nyere-e, vagy vissza kell térnie börtönébe, még nem tudatik. Egy bécsi lap azt állítja, hogy csak az országgyűlési választások bevézése után fog a legfelsőbb kegyelemben részesülni.

* A „P. N.”-ban Felső-Tur, (Hontmegyében), sept. 21. következőket olvassuk: Helységünk tegnapi riika vendéget fogadott kebelében. Ugyanis jelenleg a szomszéd Nógrádmegyében időző Haynald Lajos, volt erdélyi rom. kath. püspök s karthágói érsek, helybeli földbirtokos Mezei János, volt erdélyi urbéri törvényszéki elnököt tisztelven meg magán látogatásával, s ez, a fentebb tisztelt vendégnek szoros incognitója dacára tudomására jövén a többi földbirtokos uraknak is, ezek hazafüni mulasztatlan kötelességöknek tartották mindnyáján, lelkészükkel együtt, minden vallásfelekezet tekintetével nélkül, honfui mély tisztelők s rokonérzelmeket falusi egyszerűséggel bemutatni és kijelenteni ő excejának, kit a composesoratus nevében, Pongrácz Lajos, volt megyei főjegyző és közbirtokos, volt szerencsés rövid szavakkal üdvözölni; melyekre az üdvözölt férfiú szokott elragadó nyájasság- és szerénységével szívélyesen válaszolt, mondván a többi közt: „miserint jól tudja, hogy nem személyének köszönheti e megtiszteltetést, hanem azon ügynek, melynek ő is szolgált, s ez részről nem volt érdem, csak

kötelességteljesítés, meg levén győződve, hogy működése által csak jót teszen, egy apostoli királynak, mint édes hazájának, s valamint minden, egy ez alkalommal is szivből kívánja, hogy végre e hon boldog legyen, és mindenki e honban” stb. Különös élvezet volt, ő excejának tanulság- és gyönyörtes társalgását a jelenlevőkkel, a legközbösebb dolgok felett is hallani. Délután nagy vendégünk a mezőnkre ment, ismert szakavatottsággal vizsgálui vidékünk Flórját. Ma ismét Széchenybe távozott körünköl, hová és — mindentörvén is Isten áldása s e hazáé kisérje őt!

* Közlebbi számunkban említett rablógyilkosságról a következő részletek jutottak eddig köz tudomásra: Dezsikovics F. szinbázi jegyző, e. f. hó 22-én östve haza menvén, a mint a kaput maga után bezárni akarta, gyilkosa nehéz csapást mért fejére, mely az áldozatot földre terítvén, megfosztá eszméletétől; akkor vékony zsinog szálakból készült erős hurkot vetett nyakába s a szerencsétlen D-t megfojtá. E borzasztó tett után kifosztá a tettes mindenéből, s a hullát a kert végén gazzal elfödte. A rablót holmikkal, melyek között az áldozat gunyái is voltak, a tettes reggeli 4 órakor 2 szabolgyei ismerőst látogatta meg egészen kimertülve, kiknek azt mondá, hogy egy nagy bátyja halt meg, s attól öröklé a gunyákat s egyéb holmikot, de ha az apja meghal, akkor még többet is fog öröklöni. Az egyiknek átadta a gunyát, hogy igazintá az ő testéhez, a rajta levő ezüst gombokat munka bérbé ajálva fel. Ezután pár nap mult el, a nélkül, hogy a tettes észrevehették volna. Dezsikovics egyházi is lévén, nála szoktak állani a koporsó-terítők s szegkek, melyekre e közben éppen szükség lévén, után mentek. Ekkor tűnt fel a Dezsikovics nyomtalan eltűnt. A rendőrségnek jelentés tette, s ez erőlyesen nyomozni kezdé. Az első gyanu rögtön a megöltnek nő testvérét érte, ki tiltott viszonyba élt egy Kovács János nevű nő emberrel, ki csak nem régebben tért haza Olaszhonból. A nő a rendőrség kérdősködéseire egymással ellentétes feleleteket adott a legnagyobb zavarral, mire rögtön elfogott. Nem sokára felfedezték a hullát is, melynek egyik lába és könyöke kilátszott a szemétdől. A dolgok gyorsan híre terjedvén, az említett szabolegények azonnal jelentést tettek a hozzájuk vitöltönyökről, miután tudták, hogy az illető éppen Kovács János, s viszonyba állott a D. testvérel, ki köztudomáslag mindig erkölcselen n volt. A rendőrség csakhamar constatizta, hogy a ruhák valóssággal a megölt Dezsikovicsé voltak, ugy szintén a rajta levő ezüst gombok is. A tettes e közben neszt véve kedvese elfogatásának odább állott, melynek következtében rendőrségünk következő nyomozó levelet adott ki:

811. 1865.

bft. Nyomozó levél.

Folyó hó 19-én a városn nyom nélkül eltűnt, s 24-kén meggyilkolva föltalált Dezsikovics Ferencz meggyilkolásának erős gyanuja alatt álló Kovács János medgyesszéki származású, 39 éves, rom. katolikus, magas izmos termetű, hosszú szőke arcú, hajlott kos-orru, szőke ritkás hajjús, egy-két hetes szakállal, két szemű, szőke haja betegség folytán elhullván, itt-ott kopasz; beszél: magyarul, németül, oláhul, olaszul; öltözte: fehér, széles szélű kalap, sötét színű magyarka sinórral, két magyar nadrág, magyar csizma.

Különös jele: homlokán behagadt borseb. Hivatalos illemmel kéretnek föl a közigazgatási és törvényszéki hatóságok a nevezett és leirt egyén keresetése és megtalálása esetében, szoros őrizet alatt hozzánk átkísértetésére.

Kolozsvár sz. kir. város bitnafenyitő törvényszékétől sept. 26-kán 1865.

Politikai hírek.

Angolország. London, sept. 19. Irlandban a feniek összeesküvésének elnyomására tett rendszabályokat az angol lapok, saját szempontjukból, helyeslik. A „Times” írja: Végül az ir kormány elismerte a feniek létezését a politikai erkifejtés egy ténye által. A csapás (a pénteken eszközölt elfogatás) egészen váratlanul jött, és a titkos tanács, szorgos megfontolás után csak két órával elébb határozta el magát az elboesátási rendelet kibocsátására E gyorsaságnak köszönhetni kétségkivül nagyobbbrészt a rendszabály tökéletes sikerét. Nem állott senki ellent, s az egyetlen ember, ki elfogatása ellen tiltakozott, Murphy nevű, amerikai polgárnak nevezte magát, s kinyilatkozta, hogy Seward védelmét fogja igénybe venni. Együttal egy rendőr hivatalnokot küldötték a táviró hivatalba, hogy a hir elterjedését az ország egyéb részeibe megakadályozzák. El elővigyázat folytán a rendőrség képes volt Corkban szombaton reggel 3 vagy 4 órakor a gyanu egyének nagy számát elfogni, és valószínűleg hasonló hírek fognak érkezni a feniismus egyéb központjaiból is. Szombaton délután a dublini elfogottak — számára 21-en — a főrendőrhivatalban a békebírák elé állítottak, és a rendőrség által arról vádoltattak, hogy összeesküvés és árulást kíséreltek meg a királyné ellen, s Irlandot el akarták szakítani az egyesült királyságtól. A békebírák beleegyeztek a vizsgálati fogság előleges meghosszabbításába jövő szombattig; s a vádoltak egyikeért sem fogadtak el biztosítékot. Midőn a rendőrköcsi az elfogottakat a

törvényszéktől a fogházba vitte, a közép lármás tetszés nyilatkozatokkal üdvözölte őket, s rokon-szenvét nyilvánította, a nélkül, hogy a nyilvános rend megzavartatott volna Ha Wodehouse lord a protestans nemesség tanácsait követte volna, úgy már rég erősebb kényszer-rendszabályokhoz nyult volna. A kath. papok is, kik bizonyára arról, a mi a nép között történik, jobban értesülnek, mint a protestans földbirtokosok és lelkészek, utóbbi időben bebonyították, hogy ismerik a vesélyt, s a szőszékről erőlyesen működtek a feniismus ellen. — Remélni lehet, hogy a fenieknek még szabad lábon levő vezérei, bárhol legyenek is, indittatva fogják magukat érezni, működésüket megszüntetni. — Vállalatuk talán nem a legelvetemlttebb, hanem, a mennyire ítéltünk, Smith O Brien vállalata kivételével, a legeszeveszettebb, melyet valaha ir igazgatók kezdtek. Az egyetlen, a mit bizonyossággal tudunk, az, hogy főcézljük egy ir köztársaság alakítása. Van-e nép a nap alatt, mely kevésbé alkalmas a köztársasági kormányformára, mint az ir? Van-e ország, mely annyira nélkülözne az anyagi és erkölcsi segédeszközöket, melyeknek az Egyesült Államok közönségek a bántulatos eredményt? Van-e ország, mely kikerülhetlenebbül volna arra határozva, hogy más hatalomtól függő legyen?

Az irlandiak hatalmas képzeletéről tanuskodik azon körülmény, hogy a csatorna-hajóraj megjeleneése Bantry-ban nagy ijedést idézett elő Dublinban, mely csak akkor engedett a kényelmes biztosság érzelmének, midőn a loyális emberek megtudták, hogy — nem amerikai, hanem angol hajóraj fekszik a kikötőben. Több félmineralis lap állítja, hogy a csatorna-hajóraj ama vizeken rendszeren meg szokott jellenni ez évszakban, s hogy odamenetelük nem függ össze a kormány elővigyázati rendszabályaival. Nem szükséges bizonyítani, hogy a kormány kissé kevesebb képzelő erővel bír, mint a jó dubliniak, s hajóraját nem azért küldötte ki, hogy talán az amerikai „monitor”-okat és „merimac”-okat Armstrong-ágyúkkal üdvözölje, hanem ártani nem fog, ha a feniek és nem-feniek Irland dél-nyugati partján Daeres tengernagy lobogójának védelme alatt látják magukat. Cork város és gróf-ság békefentartási szabályzat (szelidebb kivételi állapot) alá helyzetett; oly rendszabály, melyet csekélyebb alkalmakkal is szoktak használni, s azért nem fog különös feltűnést okozni. A „Morning Post” körülbelül úgy ítélt, mint a „Times”, és kiemeli, hogy a kormánynak inkább az ir, mint az angol nép érdekében kell erőlyesen föllépnie.

London, sept. 21. Corkban egy odaérkezett altisztet és több katonát fogtak el, kik azon gyanuban állanak, hogy részesek a feniek összeesküvésében; Ballinában és Glasgowban is törtétek elfogatások. Az elfogottak közt van egy O'Gleeson nevű amerikai tiszt.

London, sept. 22. Corkban (Irland) sikeretlenül kutatták át egy bíró házát, a hol fegyverraktárt gyanítottak. Egy hajó harmincz rendőri egyenellel indult ki, egy Amerikából jövő gőzöst feltartoztatni, és átkutatni. Manchesterben és Sheffieldben három feni ügynököt fogtak el.

Franciaország. Páris, szeptember 20. A „France”, „Gazette de France” és „Patrie” ismét a „La Convention de Gastein” című röpirat ellen lépnek sikra. A „Gazette de France”, mely Bis mareknak már egy második Victor Emmanuelt lát, a röpiratból ki akarja venni, hogy Poroszország hajlandó volna a rajnai határokat Franciaország-nak átengedni, ha ez kedvezne annexio-terveinek Németországban. A röpirat különben csak ma délután jelent meg. Nem csekély föltűnést okoz. Állítólag már ezer példányt adtak el belőle. Majd senki sem kételkedik, hogy porosz forrásból ered. — Ma este érkezik Drouin de Lhuys Párisba. De la Tour d' Auvergne (London), Sartiges (Róma) és Benedetti követek itt vannak, hogy a minister utasításait átvegyék. Az udvar elutasításáról Biaritzból semmi bizonyosat sem hallani; valószínűleg ott fognak még időzni, ha Bismarck odaérkezik. Most azt állítják, hogy a portugali király és királyné találkoznak a spanyol királynéval. Ez annyiban bir jelentőséggel, a mennyiben köztudomás szerint a spanyol progressisták a portugál királyt szándékoznak Izabella trónjára helyezni.

Páris, sept. 21. A „Moniteur” szemléje Kuza fejedelemnek jó oktatásokat s intéseket ad, hogy a hatalmak zavart helyzeteire ne sokat támaszkodják, hanem ügykezesék igazságos és szabályzott kormányzat által magát tetszetőssé tenni. Kossuth és fia jelenleg Nizzában vannak. Hallomás szerint már f. hó 23-án visszamenend Párisba a biaritzi helyőrség. A császár elutazása előtt még nagy táncvizigalom rendeztetnék a villa Engenieben. A es. hc szorgalmasan tanul uszni. Mult vasárnap ment végbe a biaritzi új kápolna felszentelése, s Alba hgnőért, a császárné testvéreért, halotti mise tartott benne, Picard tegnap utazott el Biaritzba, hogy mexikói bank felállítására, s a 6% os mexikói kölcsön kamatváltoztatása ügyében.

A „Patrie” szerint a császár megtekinté St. Jean de Luzban a kikötő-munkálatokat, melyről azt mondják, hogy legnagyobb lesz a biseyai öbölben. A porosz követ Florenzben hivatalosan tudatta Delbrück urnak mint az olasz-porosz kereskedelmi szerződés kötése ügyében küldetett külön követ közelebbi érkezését. Drouin diplomatiai tárgyalásokban kinyilatkozta, hogy a gasteini egyez-

ségre vonatkozó körlevél nem jelent új phasist a francia politikában, hanem csak a régi föntartásokat ismétli. Walewski hir szerint Biaritzba váratik. Itt híre jár, hogy a császár Marseille-be fog menni. Rómából írják, hogy a pápai hadsereg szervezése csak lassan halad. A francia csapatok kivonulása megfelelőleg lassan lesz szintén létesíthető. A francia csapatok eléggé elégedetlenek; mert talán nehezen kívánkoznak ki élénkebben a francia katonák Mexikóból, mint a sz. atyát védelmező francziák Rómából. Állítólag a pápa több katólikusnak, kik a közelebbi általános választások alkalmából hozzá fordultak, azon tanácsot adta, hogy kövessék lelkiismeretük szavát. — Valóban élénk összejuttközés volt Izabella királyné és Bermude de Casro minister között. O'Donnell ministerelnök engesztelőleg lépett közbe, s így a külügyminister továbbra is meg fogja tartani tározóját. — A portugali királyról mondják, hogy külföldi utazását elhalasztotta, mivel a közvélemény az infansó utazását nem látná szivesen. A walesi hg és hgnő látogatását Compiegnében, bizonyosnak tekintik. Ez újabb bizonyítéka lenne az intim viszonyoknak, melyek Franciaország és Anglia közt léteznek.

Németország. Berlin, sept. 21. A „Prov. Corr.” Lauenburg bekebelezése alkalmából nyomatékosan teszi azon észrevételét, hogy Austria-nak ezen Gasteinban történt engedménye annak bizonyítékul tekintendő, miszerint Austria Poroszországnak, mint Németország északi része véghatalmának kiváló helyzetét elismeri és Poroszországot ezen hivatásának teljesítésében akadályozni nincs szándékában. A mint már a hgségek viszonyainak előleges rendezése alkalmával megelőző engedékenységet tanúsított Austria Poroszország alapos igényei iránt, szint azonképpen kintint Poroszországnak, mint a német Észak véghatalmának elismertetése azon ország átengedésében is, melynek sorsa felett az intézkedés már megesett.

Oroszország. Pétervár, szeptemb. 22. A „Journal de St. Petersburg” kijelenti: A „Moniteur”-nek ítélete azon tartózkodó állást illetőleg, melyet Oroszország a gasteini conventióval szemben követett, méltánytalan. Oroszország eredetileg nem ítélte a német dán összejtűközés feletti nézeteit, mindenkor az európai szerződéses terén maradt, és nem látta jónak Kopenhágában teljesülhetlen családásokat élesíteni. Oroszország nem örömet nyilatkozik, ha a tettek nem felelnek meg szavainak. Mint két évvel ezelőt, ugy most is cselekedni fog, ha ezt az orosz érdekek megkivánják, de a cselekvés szükségességét egyedül neki van joga megítélni.

Törökország. Konstantinápoly, sept. 12. A porta a dunafejedelemségi eseményeknek nagy figyelmet szentel, azon aggodalomból, hogy az ott uralkodó forrongás Bulgáriába is elterjedhetne, hol utóbbi időben az izgatottság a cserkesz gyarmatosok bevándorlása folytán, kiknek a keresztények voltak kénytelenek házakat építeni, kissé csillapodott. Ali pasa különös felszólítására Kuza herceg a Dunafejedelemségbe ment. Most a herezeghez egy sflingony érkezett f. hó 2-káról, melyben sürgőleg felszólítják, hogy ne csak a hatalom anyagi eszközeit használja a béke helyreállítására, hanem azon eszközökre is gondoljon, melyekkel a lakosok elégedetlenségét csillapítani lehet, mint ezélszeri reformokkal és indokolt panaszok okainak elhárításával. A bécsi „Fremdenblatt” szerint a török kormány, miután Montenegroban erősen készülnek háborura, hasonló rendszabályokhoz nyult, és a határon a csapatokat erősítette. Evvel, mint a nevezett lap megjegyzi, összefüggésben van Omer basa Bécsben tartózkodása.

Ujabb Páris, sept. 23. A „Patrie” megjegyzi azon hirt, mintha a ministerek Biaritzba hívtak volna.

A porosz kormány felszólította az osztrák kabinetet, hogy a nyugati hatalmasságok sürgőnyei ellen közösen nyilatkozzanak. A bécsi kabinetnek semmi kedve e közös tüntetéshez; és figyelemre méltó jelenség, hogy míg Bécsben a Drouin- és Russel-féle sürgőnyöket ugyszólván ignorálják, Berlinben nagyon meg vannak ütődve, sőt attól is tartanak, hogy Austria ez alkalmat a porosz befolyás alóli menekülésre használja fel.

London, sept. 23. Dublinban ismét három elfogatás történt; az eltogottak közt egy hajdani hadnagy van, kinél fegyverek s egyenruhák találtak. Elfogattak továbbá O'Conel kapitány az amerikai szövetséges hadseregből, és Queenstownban két katona. Corkban a helyőrségre szigorúan felvigyáztatnak; a hajóhadartalék Liverpool-nál gyűl egybe.

London, sept. 23. Az angol és ir városokban az elfogatások folytattak. Az ir rendőrségbe nem lehet bízni s ez okból most angol rendőrök küldettek oda. Queenstown előtt folytonosan egy ágyunaszád örködik.

Turin, sept. 22. A szeptemberi napok emlékére ma gyászünnepegy tartott a munkás-egyletek részvevése mellett. A fátyollal borított zászlókat a különböző bizottmányok s elláthatlan néptömeg követte a sirkertbe, hol a sírok megkoszorúztattak. A rend legkevésbé sem háborított meg.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

BÉCSI BÖRZE szept. 25-kén 1865.

Államadóság.	Adott ár.	Tartott ár.	Elsőbbségi kötvények.	Adott ár.	Tartott ár.
5%-os nemzeti kölcsön 100 frtos	71 30	71 60	Osztrák Lloyd	—	88 —
5%-os metalliques 100 " "	67 50	67 80	Dunagőzhajózási	95 50	96 50
4 1/2%-os " " 100 " "	58 —	58 50	Államvaspálya	275 frank	110 —
1839-dik évi teljes 100 " "	141 75	142 75	Lomb-velencei	275 frank	100 —
1839-dik évi ötödörös 100 " "	139 50	140 50			
1854-dik " teljes 100 " "	81 —	81 50			
1860-dik " teljes 100 " "	87 25	87 55			
1860-dik " ötödörös 100 " "	98 70	94 —			
Záloglevelek.			Részvények.		
Nemzeti bank 10 éves 5% 108 50	104 —		Hitelintézet	200 frtos	172 75
" " kisors. ezüst. 5% 88 85	89 15		Bankrészevény	—	773 50
" " oszt. é. 5% 88 85	89 15		Alsó-ausztr. esc.-bank	500 frtos	586 —
Gall hit. int. osztr. ért. 4% 68 —	69 —		Lloyd	500 " "	221 —
Magyar földhitelintézet 5 1/2% 80 —	80 50		Dunagőzhajózás	500 " "	469 —
" " 10 év. jöv. jegy 6% —	—		Pesti lánchíd	500 " "	370 —
Földterhentesítési kötelezvények.			Északi vasút ex div.	—	166 25
5%-os magyarországi 100 frtos	71 50	72 25	Állam	500 " "	177 75
" " erdélyi 100 " "	68 —	68 75	Déli	200 " "	200 —
" " horvát 100 " "	72 —	72 75	Nyugati	200 " "	130 50
			Tiszai	200 " "	146 —
Sorsjegyek.			Váltók (devisek)		
Hitelintézet 100 frtos	121 25	121 75	három hónapra.		
Dunagőzhajózási 100 " "	79 —	80 —	Augsburg 100 dh német fr. 4% 90 50	91 —	
Triest 100 " "	108 —	110 —	Frankfurt 100 frank 3 1/2% 91 —	91 50	
Eszterházy herceg 40 " "	73 —	78 —	Hamburg 100 bankmark 3% 80 75	81 25	
Salm 40 " "	27 —	28 —	London 10 ft. sterling 3% 108 75	109 50	
Pálffy 40 " "	24 —	25 —	Páris 100 frank 4% 43 15	43 55	
Clary 40 " "	23 —	24 —			
St. Genois 40 " "	23 —	24 —	Pénzmenek.		
Budai 40 " "	23 50	24 —	Korona	14 90	14 9
Windischgrätz 20 " "	16 50	17 —	Császári arany	5 12	5 15
Walstein 20 " "	16 —	17 —	Recezs	5 11	5 14
Keglevich 10 " "	12 25	12 75	Napoleons'or	8 64	8 68
			Orosz imperialok	8 90	8 95
			Porosz pénztári utalvány	1 60	1 61
			Ezüst	107 50	108 —

Á t n é z é s e
 a kolozsvári levél- és szekerposta indulásának s érkezésének.

Indul a levélposta:
 Magyarhonba és külföldre naponként déli 12 órakor.
 Szeben-, Brassó- s Oláhországba naponként d. u. 5 órakor.
 Maros-Vásárhely felé naponként d. u. 5 órakor.
 Lengyelhon északi felé, vagy Bukovina- és Moldvába Csernovicz felé, valamint Válaszút-, Dézs-, Nagy-Bánya- és Beszterterezére naponként esteli 6 órakor.
 Debreczen felé Zilahon és Szilágy-Somlyón át: N.-Károlyra naponként délután 3 órakor.
 Mocsra vasárnap, kedden, csütörtökön és szombaton délután 3 órakor; egyéb napokon esti 6 órakor.
 Kolozsra kedden, csütörtökön és szombaton déli 12 órakor.

Érkezik a levélposta:
 Magyarhon- és külföldről, név szerint: Bécsből, Pestről, Kassáról, Szegebről, Temesvárról, Aradról, N.-Váradról naponként 2-3 óra tájban. Szeben felől, Brassóból, M.-Vásárhelyről, Abrudbányáról, Zalathánáról, Temesvárról és Tordáról naponként reggeli 8-9 óra közt. A Csernovicz felől jövő s ezzel egyesült nagy-bányai levélpostá naponként reggeli 6 órakor.
 Debreczen felől Sz.-Somlyón át naponként reggeli 6 órakor.
 Mocsról naponként reggeli 6 órakor.
 Kolozsról kedden, csütörtökön, szombaton délelőtt 10 órakor.

A szekerposta indul:
 Bécs, Pest és Nagy-Várad felé naponként déli 12 órakor.
 Szebenbe és Brassóba stb. naponként d. u. 5 órakor.
 Maros-Vásárhelyre naponként d. u. 5 órakor.
 Csernoviczra, Beszterterezre, Dézsre naponként esteli 6 órakor.

A szekerposta érkezik:
 Bécs, Pest és Nagy-Váradról naponként d. u. 2-3 óra közt.
 Szebenből s Brassóból naponként reggeli 8-9 óra közt.
 Maros-Vásárhelyről naponként reggeli 7 órakor.
 Csernoviczról s Beszterterezről naponta reggeli 6 órakor.

A Biasini gyorskoosi indul:
 Kolozsvárról Nagy-Váradra vasárnap, kedden, csütörtökön és szombaton déli 11 órakor.
 Nagy-Váradról Kolozsvárra, hétfőn, szerdán, pénteken, vasárnap, a vonat érkezése után. — Szállítási díj 8 ft 40 kr.
 Kolozsvárról Brassóba kedden és pénteken reggel 4 órakor. — Szállítási díj Tordáig 2 ft 10 kr. N.-Enyedig 4 ft 38 kr. K.-Fejérvárig 6 ft 56 kr. Szászszobáig 7 ft 35 kr. Szebenig 10 ft 40 kr. Brassóig 18 ft.
 Brassóból N.-Szebenbe kedden és pénteken reggeli 3 órakor.
 N.-Szebenből Kolozsvárra szerdán és szombaton reggeli 8 órakor.
 E vonalokon gyorslovak is kaphatók minden időtájban.

Alsó ausztr. mérő: vagy is két nagy véka.	Tiszta búza.	Rozs.	Árpa.	Zab.	Török-búza.	Marhabús fontja.
piaczi árak:	k r a j e z á r o k b a n .					
Beszterce szept.	19.	320-320	200-200	—	104	340
Brassó	15.	346	264	296	—	280
Dézs	19.	310-280	260-240	—	90-80	270-240
K.-Fejérvár szept.	16.	315-308	180-174	—	120-120	120-216
M.-Vásárhely	21.	350-240	220-206	—	106	266
N.-Enyed	21.	336-280	280-260	—	120-90	124-200
Szamosújvár	18.	280-240	200-160	—	100-90	220-200
Szászváros	16.	340-330	220-210	—	164-160	240-230
Sz. Régen	14.	340-310	220-200	200	120-100	360-200
N.-Szeben jun.	13.	427-373	227-227	—	187-173	293
Sz.-Udvarhely ang.	8.	415-415	200	—	110	300
Torda szept.	16.	320-266	205-200	160-150	106-100	112-205

Gabonaar Kolozsvártt szeptember 21-én 1865.
 (Bécsi mérője osztrák értékben.)
 Tisztabúza 2 ft 70 kr. Elegybúza 2 ft 16 kr. Rozs 1 ft 70 kr. Árpa 1 ft 40 kr. Zab — ft 72 kr. Török-búza 2 ft 26 kr. Pityóka — ft 54 kr. Marhabús 13 kr.

H I R D E T É S E K.

HIVATALOS.

360. eln. 1865.

Hirdetmény.

Nemes Aranyos szék id. főkirálybírája részéről ezennel köztudomásra juttatik, hogy ugyanezen nemes szék 1861-dik évben megalakított állandó bizottmánya, folyó évi **október hó 4-én** Felvinczen tartandó bizottmányi gyűlésre hivatalosan össze-
 hivatott, miről az érdeklétt t. ez. bizottmányi tagok nyilvánosan is értesítettek.
 Felvincz, szeptember 25-én, 1865.

Sz. 3719. 1865.

Hirdetmény.

A folyó évi november 1-ső napjától a jövő 1866-ik évi október végéig a hely-
 beli katonai laktanyák számára a város által tűzi fa pótlékban mintegy 75 rövid öl
 kemény tűzi fa, továbbá mintegy 23 maza világítási olaj és mintegy 2950 tiz fun-
 tos részlet surló szalma lévén adandó, ezen kellékek kiszolgáltatására nézve f. évi
 október hó 6-ik napján délelőtt 9 órakor a városház 4-ik számú termében árlejtés
 fog tartatni melyre vállalkozni vágyók a felkiáltási összeg 10%-nak bánat pénzszűl
 letétele mellett meg jelelni felhivatnak; bővebb értesítést vehetni illető tanácsi elő-
 adonál a tanács-ház 10-ik számú iroda szobájában.
 Sz. kir. Kolozsvár város közigaz. Tanácsa 1865 ik év szeptember 22-kén tartott
 üléséből.

Sz. 3719. 1865.

Hirdetmény.

E kiadó készítmény létezésének 15 éve alatt még
 Európán kívül is szerzett magának ismeretét és hirt.
 Használata legzélszerűbbnek bizonyítá mindenféle fogfájás ellen, úgy a szájhús mindentéle beteg-
 ségei, fogínygás, könnyen vérző beteg foghús, caries és skorbus ellen. Főelővászja a nyálát, a fogköve-
 ségek képződését meggátolják, a szájhús frissítést és izlésvájtást hat, tehát gyökeresen elűzi a rossz
 szagot, a mely mű- vagy üres fogak, ételek és dohányzás által keletkezik. Miniat a szájhús a fogakra
 és szájrészekre legkevesebb sem hat támadólag vagy edzőleg, mint folytonos száj tisztító-szer is a legjobb
 szolgálatot teszi, s annak minden részét tökéletes egészségben és frissességben tartja a legmagasabb
 korig. Magas gyógyszer- tekintélyek bizonyítványai elismerték árthatatlanságát és ajánlhatóságát a szá-
 mos híres orvos által gyógyszerképen rendeltek.

NEM HIVATALOS.

(90) 28/9 (7-12)

Cs. kir. ausztr. kiv. szab. és első amerikai és angol szabadalommal ellátott

ANATHERIN-SZÁJVÍZ

Dr. POPP J. G. gyakorló fogorvostól, Bécsben, Stadt, Bogner-gasse 2-dik sz. alatt.

Egy palack ára 1 ft 40 kr.

Csomagolás 20 kr.

E kitűnő készítmény létezésének 15 éve alatt még Európán kívül is szerzett magának ismeretét és hirt.

Használata legzélszerűbbnek bizonyítá mindenféle fogfájás ellen, úgy a szájhús mindentéle beteg-
 ségei, fogínygás, könnyen vérző beteg foghús, caries és skorbus ellen. Főelővászja a nyálát, a fogköve-
 ségek képződését meggátolják, a szájhús frissítést és izlésvájtást hat, tehát gyökeresen elűzi a rossz
 szagot, a mely mű- vagy üres fogak, ételek és dohányzás által keletkezik. Miniat a szájhús a fogakra
 és szájrészekre legkevesebb sem hat támadólag vagy edzőleg, mint folytonos száj tisztító-szer is a legjobb
 szolgálatot teszi, s annak minden részét tökéletes egészségben és frissességben tartja a legmagasabb
 korig. Magas gyógyszer- tekintélyek bizonyítványai elismerték árthatatlanságát és ajánlhatóságát a szá-
 mos híres orvos által gyógyszerképen rendeltek.

Fogtapasz, üres fogak tapasztására, ára 2 ft. 10 kr.

Anatherin-fogpép, ára 1 ft 22 kr.

Növény-fogpor, ára 63 kr.

BIZOMÁNYOSOK:

Kolozsvártt: WOLFF J., Dr. HINCZ Gy. és Kludy J. öz. gyógyszerártaiban. Tor-
 dán: Wolf gyógyszer. Szebenben: Müller gyógyszer. Zührer, Steiner. Brassóban: Fabick gyógyszer. Jekelius
 gyógyszer. G. Antal & C. Károly-Fehérvártt: Sander gyógyszer. Segesvártt: Misselbacher & Deutlich,
 Démián D. Beszterczen: Dietrich & Fleischer. Dézsén: Krémer Sámuel. Déván: Bosniaki & Gergely.
 Medgyesen: Polbert gyógyszer. Nagy-Enyeden: Oberth J. gyógyszer. M.Vásárhelyt: Fogarasi D. és Bucher.
 Szászvároson: Leonhardt, Büchler. Szász-Régenben: Traugott és Wachner. Zilahon: Weiss gyógyszer.
 Sz.-Somlyón: R. Tarsa Ign. Kézdi-Vásárhelyt: Nagy Jakab. Bízsmányon: Lányi J. gyógyszerész.
 Nagy-Bányán: Papp gyógyszer. N.-Károlyban: Jellinek gyógyszer. Nyíregyházán: Bertalan gyógyszerész.
 Szimyer-Váralján: Gerber gyógyszer.

Aranyér.

(104) R. F. DAUBITZ-féle liqueur, (7-*)

gyógyszerész Daubitz R. F.-től Berlinben.

Hálalirat.

Tekintetes úr! Miatn folyó évi február óta csekély időközökben önnel
 Daubitz féle növény-liqueurjét használtam, s rendkívül jó hatását magamon
 megpróbáltam, kötelességemnek tartom, önnel köszönetem irásban kimondani,
 mivel liqueurje nálam mindent megtolt, **egészségemet és életbátor-
 ságomat** visszaadta. Rendkívül makacs **hámorrhoidális bajam**, egy-
 bekötve **fő- és hátgerincz** fájdalommal, **étvágyhiánnyal**, általa
 végképpen megszűnt, míg az előtt, dacára minden szernek és orvosiának csak
 rosszabbult. Hogy növény-liqueurjének nagyobb körben is érdemelt bízodalmat
 szereztek, kérem e fényes eredményt nyilvánosságra juttatni.
 Bécs, decemb. 21., 1864.

Fikentscher Anna, pénztárnokné, Leopoldstadt, Antongasse. 7.

Nőm régóta **émelygésben** és **rossz létben** szenvedett, s különösen
 reggel erős **nyálfuladása** volt, úgy, hogy gyomra már egészen elgyengült.
 Önnel ismert növény-liqueurjéből két palack használata után, e betegség már
 tetemesen enyhült, s remélem, hogy még néhány palack használataival nőm
 egészen helyre lesz állítva. Legforróbb köszönet becses találmányáért.
 Gudlacken, aug. 12., 1864.

Stallausz, molnár.

Valódiilag egyedül **C. A. Daubitz** által kaphatni, Bécs, Herren-
 gasse 6. s a megbízott raktárakban. Kolozsvártt és Dézsén: Tauffer József,
 Szászvároson (Broos) Némethy W. uraknál.
 Egy palack ára 1 ft. o. é.

G y o m o r - A l t e s t

Nyálkásodás.

Dugulás.

(284) Alulirt a t. ez. közönséggel eddig is tapasztalt bizodalmaérti köszönete mellett
 tudatni kívánja; miszerint **N.-Enyeden** a magyarutczában a „két fehérrattyú“ czim
 alatt lévő ev. ref. Collegium féle, közönségesen „Schlesinger“ név alatt ismeretes
 vendéglőgatót több évekre haszonbérbe kivette: azt merőben renováltatta, s a ven-
 dég szobák megszaportatása által, oly karba állította, hogy a t. ez. utazóknak a le-
 hetőleg kényelmet nyújtani képes, egyszersmind földatául tűzve ki magának a
 szobák, étkek és italok árait a legmértékeltetben megszabni, végül figyelmzettetés
 képen megemlíteni véli, mikép a t. ez. utazóknak akár mely irányban tovább szál-
 litásukat is késedelem nélkül meggondozza, miért is a t. ez. közönségnek kegyes
 pártfogásáért esdve jövőre is annak részvevő figyelmébe ajánlja.
 VÁGÓ FERENCZ, vendéglős.

Stein János könyvkereskedésében Kolozsvártt,
 Harmadik Józsefnél Tordán, Wittich Józsefnél Marosvásárhelytől, Dobray Nándornál
 S.-Udvarhelytől, Barthos Domokosnál S.-Szentgyörgyön, Vokál Jánosnál Nagyenyeden,
 Sindel Károlynál Brassóban, Wagner Józsefnél Károlyfejtárvártt kapható:
**Erdély nagyfejedelemség 1848-dik évi országgyűlésének
 jegyző- és irománykönyve.**
 Hiteles kiadás. Ára 1 ft.

Erdélyhoni jogtudomány
 Irta DÓZSA ELEK, jogtudor. Első könyv: Erdélyhoni közjogtan. Második könyv: Magyar magánjogtan. Harmadik könyv: Magyar
 pertan. A három kötet ára 6 ft o. é.

BENTHAM JERÉMIÁS MUNKÁI.
 I-ső kötet. Törvényhozási elvek. Polgári törvénykönyv el-
 ve. II-dik kötet. Büntető törvénykönyv elvei. Franciaából
 RÉCSI ÉMIL. Ára 3 ft 60 kr.

ERDÉLYI DIÉTÁK VÉGZÉSEINEK
 nyomdokai és a Compilata Constitutio után kelt articulusok kivo-
 natja. Egybeszedte G. L. 3. kötet. Ára 3 ft.

**Erdélyország nagyfejedelemségének
 újabb országgyűlési végzése**
 (Articuli novellares diaetales)
 1744-1811

magyarosította s egy vezetékkal s némely külön jegyzetekkel világosította
 dálnoki Incze József. Ára 2 ft 50 kr., kötve 3 ft.

(Carolus Szász de Szemeria)
Sylloge tractatum
 aliorumque actorum publicorum historiam et argumenta D. Diplomatis Leopoldini
 resolutionis item quae Alvincziana vocatur illustrantium.
 Kemény kötésben ára 2 ft.

A hajdankor története.
 Növendék ifjaknak elbeszélte Fleury Lamé, fordította Szilágyi Sándor.
 Második kiadás. Ára füzve 70 kr.

VIDA KÁROLY.
A növekedő új világhatalom.
 Szózat a földbirtok érdekében. Ára 80 kr.

Az első Zrinyiek.
 Irta Salamon Ferencz. Történeti-mű. Ára 3 ft.

A véres marquisnő,
 legenda a nagy-világból. Dath grófnő után, Kun Barna.
 2 kötet. Ára 3 ft.

Emléklapok Kolozsvár előkorából.
 Vass József kegyesrendi közoktató, a magyar tud. akademia és
 erdélyi Muzeum-egylet levelező tagjától.
 Borítékba füzve 40 kr.

Ifj. **Wagner Dániel** Növényor-
 szág gyógyszerisméje, or-
 vosok, gyógyszerészek, kereskedők
 és iparosok számára. Ára 4 ft.
Maoulay B. Lord Clive Warren Hastings. Az angol Kelet-
 india meghódításának története. For-
 ditotta Szász Károly. Ára 2 ft.
Balogh Ádám II. Lajos ki-
 rály ő felsége. Regény. 2 ft.
Lamartine, a Girondiak törté-
 nete. 8-9-ik kötet. Ára 2 ft.

(291) (1-3)
 Bel-középutczában Stein János
 könyvkereskedése mellett a 457
 számú emeletes-ház eladó.
 Értekezni bel-magyarutca 415
 szám alatt.

(279) (3-3)
Hirdetés.
 Kolozsmegyében, a magyar-kalyáni
 tagosított határon egy 500 hold kiterjedést
 rét- és szénafüvel fenahagyt, jóvizű itató
 kúttal, örházzal ellátott kitűnő legelő,
 több évekre haszonbérbe kiadó.
 Értekezni a moesi posta útján bér-
 mentve, Melegföldvártt lakó Mohai Ká-
 rolylyal, és Tordán Puhl Ignác czal.

(224) 28/9 (6-12)
 A t. Szülékhez!
Komoly figyelmeztetés.
 A tisztelt közönség, gyermekei egész-
 ségi állapotának megszerzése és a meg-
 evőnek fenntartása tekintetéből, az állalam
 feltalált és kiállított biztos hatást „**Gilisz-
 ta csokoládét**“ óhajtván megszerzni, e
 törekvésében — már többször — hamisítva
 utaztató készítménnyel lón részeltve.
 Hogy azok kik egy az eryinhez ha-
 sonló mőségt és hatású saját készítmé-
 nyüket szolgálják ki, nyilvános családi bíró
 követnek el, mert az én készítményem egy
 oly titok, melyet csak magam bírok, és
 még senkivel sem osztottam meg.
 Ennélfogva figyelmeztetem a t. köz-
 zönséget, sziveskedjék ez ügybeni bővebb
 tapasztalás szerzése tekintetéből, egyszer
 egyenesen tőlem megrendelni, a mely al-
 kalommal, a küldeményhez csomagolva
 nyereendő utasító könyvecskémből, egyébb
 hasznos tapasztalatokon kívül, tisztelt bizo-
 mányosim névjegyzéke is átnézhető, kiknek
 száma mintegy 300 ra rug, ezeknél saját
 készítményü „**Giliszta csokoládé**“
 mindentor kapható. De ily helyekről is
 csak azon szeletekért állhatok jót, a melyek
 göngyöleiken sajátkezl név a'írásom lil
 lenyomatát viselik.

E figyelmeztetésem szükséges volta
 kitűnik a többi közt, különösen ez alábbi
 levélből is.
 T. Kröczzer Ágoston urnak Tokajban!
 Ura-ágodnak bizonyosan jól fog esni a tu-
 dósítás: hogy „**Giliszta csokoládé**“ ha-
 tása csodálatos, nagyszerű volt. És csak-
 ugyan sajnálatos volna, ha önnel titka,
 időjártával nem kerülne a nyilvánosság elé,
 mert dacára a vegyészlet nagyban előre
 haladásának, az utánzótt „**Giliszta csokoládé**“
 az önéhez semmi tekintetben sem hasonlít-
 ható. Megkülönböztetett mély tisztelettel.
 Jazka-Bračinan (Horvátországban),
 január 20-án, 1865.

WIENSNER HUGÓ m. k. földbirtokos.
 A megrendelések posta útján utánvé-
 tellel történhetők, 1 darab 20 kr-ért,
 (csak nálam egyedül 6 darab 1 fo-
 rint)

Kolozsvártt kapható: **Schütz Ká-
 roly** urnál, és könyvecskémben jegyzett
 (Erdélyországban) több t. Bizományosa urak-
 nál. **Nem különben saját természet-
 ményü TOKAJI ASZUBOR** is.
KRÖCZER ÁGOSTON s k.
 gyógyszerész Tokajban.